

Същевременно войводата отбелязва и друго: за много от тях съществуват предварително събрани сведения, които са дадени в руския щаб.¹⁰ Едва ли можем да се съмняваме, че тези данни за българите- доброволци са резултат от преките препоръки на войводата П.Хитов, свързани с неговата многогодишна работа по подготовката на една стабилна агентурна система. Това е сериозна предпоставка за създаването на надеждна и бърза като устройство структура /от подходящи български-разузнавачи/, наложителна за нуждите на войната. Всичко постигнато е пряк резултат от работата на кръга около кап. I ранг М.П.Новоселски, а по-късно на полк. Иван Кишелски, Паренсов и Артамонов.

Специфични са задачите пред Пантелей Наботков, сътрудник на П.Д.Паренсов, за разрастване на разузнавателната мрежа в Придунавие. Това, което прави впечатление при разглеждане на проблема, е, че не са обозначени, в смисъл взети под внимание и съответно регламентирани, онези малки по обем, но вече действащи структури като ядра, чети и пр., на чиито ангажименти до голяма степен се разчита. В заповедта на ген. Непокойчицки от 27 юни 1877 г. се узаконява наемането на отделни лица за преводачи и "вожаты" към поделенията на руската армия, без да се споменава нещо повече.¹¹ Едва при преминаването на Дунав при някои руски полкове са създадени цели разузнавателни групи от българи¹², но за тяхното официално "признаване" е нужно твърде много време и още повече усилия; необходимо е да се спечели и завоюва доверието на руския Генерален щаб, за да се разреши и ръководи в цялостен план изграждането на българските доброволчески чети и отряди, към които много от руските генерали остават докрай резервирани.

Що се отнася до П.Хитов, през цялото време докато е още на румънска земя, впоследствие и в родината, той е обграден със свои "отбрани момчета" и упражнява добре познатата си воеводска практика на организатор и ръководител. Това, че е имал около себе си чета още през май 1877 г., не подлежи на съмнение - добре известно е, че той не винаги е склонен да изчаква специалните "дозволения" на руското командване, без това да означава, разбира се, че работи самоволно. В запазени документи и материали един от неговите четници - сливналията Петър Делиминков, изрежда имената на мнозина: "Дядо Цонко от Котел, Кара Матю от Разград, и двама тревненци, ... Ангел Попович от Враца, Дянко Цоцков /Недялко Цоцков от Сливен - б.м.М.К./" Според Делиминков това са "попървите, които бяхме в Букурещ"¹³, но някои от тези момчета остават до войводата си през целия военен преход. В писмена молба до него друг участник в събитията от пролетта на 1877 г. припомня на Хитов, че е член на онази чета, "която съществуваше преди организирането на доброволческата чета в Търново, която образувахте на 18 август 1877 г."¹⁴, т.е. потвърждава се информацията за съществуваща, макар и неголяма организирана единица, начело с войводата Панайот, признат впоследствие и от щаба на руската армия за главен войвода.

В началото на май групата на П.Хитов заедно с българина Петър Мишайков е включена в подкрепа на военноинженерния отряд на полк. Нагловски по сре-